

Natura 2000 gebied 130 - Langstraat

(Zie leeswijzer)

Kenschets

Natura 2000 Landschap:	Beekdalen
Status:	Habitatrichtlijn
Site code:	NL2003026
Beschermd natuurmonument:	-
Beheerder:	Staatsbosbeheer, Rijkswaterstaat, particulieren
Provincie:	Noord-Brabant
Gemeente:	Waalwijk
Oppervlakte:	529 ha

Gebiedsbeschrijving

De Langstraat bij Sprang-Capelle bestaat uit een aantal natuurterreinen (het Labbeget, de Dullaert, de Dulver en de Hoven) op de grens van de zandgronden, het rivierengebied en zeekleigronden. Er zijn gradienten aanwezig van zand naar veen, van basenarme lokale kwel naar basenrijke regionale kwel. Het gebied is een ontgonnen laagveenvlakte en een restant van een oud slagen landschap met zeer lange en smalle graslanden begrensd door elzenhagen. Het gebied bestaat uit sloten, trilvenen, schrale, soortenrijke graslanden, zeggenmoerassen en plaatselijk vochtige heide. In petgaten komen uiteenlopende verlandingsstadia voor. Daarnaast traden in het verleden inundaties op, waardoor nu nog wielen aanwezig zijn in het gebied. In Dulver ligt een eendenkooi.

Begrenzing

De begrenzingen van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) zijn op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea toegelicht.

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op een aantal plaatsen aangepast aan de begrenzing van het natuurgebiedspan, zodat een logischere begrenzing wordt bewerkstelligd en/ of herstelmogelijkheden ontstaan:

- Een aan de buitengrens gelegen perceel zonder status (1,7 ha) langs de A59 aan de kant van Waalwijk is uit de begrenzing gehaald.
- Het oostelijk deelgebied is aan de westkant, langs de weg naar Vrijhoeve (ca. 18 ha) vergroot ten behoeve van uitbreiding van H7140_A overgangs- en trilvenen, *trilvenen* (subtype A).
- Nieuwe natuur ten oosten van het recreatiepark (ca. 25 ha) is toegevoegd gelet op ontwikkelingskansen voor H7230 kalkmoerassen.

Natura 2000 database

Habitattypen

Code	Habitatype
H3140	Kranswierwateren
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden
H7140	Overgangs- en trilvenen

Habitatrichtlijnsoorten

Soortnr	Soort
H1145	Grote modderkruiper
H1149	Kleine modderkruiper

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

H3130	Zwakgebufferde vennen ¹
H6410	Blauwgraslanden ¹
H6510	Glanshaver- en vossenstaarthooilanden ¹
H7210	Galigaanmoerassen ¹
H7230	Kalkmoerassen ¹

Voorstel voor het verwijderen uit de database:

H1831	Drijvende waterweegbree ¹⁶
-------	---------------------------------------

Kernopgaven

- 4.08 **Evenwichtig systeem:** Nastreven van een meer evenwichtig systeem (waterkwaliteit, waterkwantiteit en hydromorfologie): waterplantengemeenschap (voor kranswierwateren H3140 en meren met krabbenscheer en fonteinkruiden H3150), zwarte stern A197, platte schijfhoren H101X en vissen zoals o.a. bittervoorn H1134, grote modderkruiper H1145, kleine modderkruiper H1149, en insecten, zoals gevlekte witsnuitlibel H1042 en gestreepte waterroofkever H1082.
- 5.03 **Kalkmoerassen en trilvenen:** Herstel kwaliteit en uitbreiding areaal van kalkmoerassen H7230 en overgangs- en trilvenen (*trilvenen*) H7140_A, in mozaïek met schraalgraslanden.

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

- H3130**   **Oligotrofe tot mesotrofe stilstaande wateren met vegetatie behorend tot het *Littorelletalia uniflorae* en/of *Isoëto-Nanojuncetea***
 Doel   Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting   Het habitattype zwakgebufferde vennen komt voor in een aantal gegraven petgaten in deelgebied Den Dulver. Vanwege het voorkomen van zeldzame kranswiersoorten levert het gebied een zeer grote bijdrage aan het landelijke doel van het habitattype.
- H3140**   **Kalkhoudende oligo-mesotrofe wateren met benthische *Chara* spp. vegetaties**
 Doel   Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting   Het gebied levert één van de grootste bijdragen aan het Natura 2000 netwerk voor het habitattype kranswierwateren. Het type komt voor in sloten die gevoed worden met zacht, helder kwelwater. De begroeiingen zijn zeer soortenrijk met zeldzaamheden als buigzaam glanswier en doorschijnend glanswier.
- H3150**   **Van nature eutrofe meren met vegetatie van het type *Magnopotamion* of *Hydrocharition***
 Doel   Behoud oppervlakte en kwaliteit.
 Toelichting   Het habitattype meren met krabbenscheer en fonteinkruiden komt voor in de vorm van krabbenscheerbegroeiingen in sloten in het gebied.
- H6410**   **Grasland met *Molinia* op kalkhoudende, venige, of lemige kleibodem (*Molinion caeruleae*)**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting   Blauwgraslanden zijn momenteel in het gebied vaak matig ontwikkeld en slechts over een zeer kleine oppervlakte goed ontwikkeld. In het Labbegat komt een jonge vorm voor met daarin onder meer spaanse ruiters en alpenrus. Vanwege de landelijk zeer ongunstige staat van instandhouding wordt uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit nagestreefd.
- H6510**   **Laaggelegen schraal hooiland (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*)**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit glanshaver- en vossenstaartheooilanden, *grote vossenstaart* (subtype B).
 Toelichting   Het habitattype glanshaver- en vossenstaartheooilanden, *grote vossenstaart* (subtype B) is landelijk gezien in een zeer ongunstige staat van instandhouding. Het subtype is zeer karakteristiek voor de omgeving van Waalwijk en komt voor in de vorm van de zogenoemde weidekervelhooilanden. Het is thans fragmentair aanwezig, maar te herstellen en te ontwikkelen.
- H7140**   **Overgangs-en trilveen**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit overgangs- en trilvenen, *trilvenen* (subtype A) en overgangs- en trilvenen, *veenmosrietlanden* (subtype B).
 Toelichting   Het habitattype overgangs- en *trilvenen* (subtype A) en *veenmosrietlanden* (subtype B) komt op een kleine oppervlakte voor in verschillende deelgebieden. In het gebied zijn goede kansen voor uitbreiding van de oppervlakte en verbetering van kwaliteit voor beide subtypen van dit bedreigde habitattype.
- H7210**   ***Kalkhoudende moerassen met *Cladium mariscus* en soorten van het *Caricion davallianae***
 Doel   Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit.
 Toelichting   Het habitattype galigaanmoerassen komt over een geringe oppervlakte voor langs slootranden in het gebied. In het gebied zijn goede mogelijkheden aanwezig voor verbetering van de kwaliteit.
- H7230**   **Alkalisch laagveen**
 Doel   Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting In het Labbegat heeft gele zegge zich op recent geplagde percelen sterk uitgebreid en komt voor in schraallanden en verlandingsvegetaties. Het habitatype kalkmoerassen was in het gebied bijna verdwenen, maar breidt zich door deze plagmaatregel weer uit. Deze uiterst zeldzame soort van kalkmoerassen heeft hier de grootste populatie van ons land. Er zijn zeer goede potenties voor een sterke uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit van dit habitatype dat landelijk in een zeer ongunstige staat van instandhouding verkeert. Daarmee kan het gebied in de nabije toekomst een zeer grote bijdrage leveren aan het landelijke doel van het habitatype.

Soorten

H1145 Grote modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting De Naad van Brabant levert voor de grote modderkruiper één van de grootste bijdragen. Landelijk gezien verkeert de soort in een matig ongunstige staat van instandhouding.

H1149 Kleine modderkruiper

Doel Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting Het belang van het Natura 2000 gebied voor de kleine modderkruiper is onduidelijk door gebrek aan gegevens, maar het gebied lijkt uitermate geschikt voor de soort. Landelijk is de soort in een gunstige staat van instandhouding.

Synopsis

<i>Habitattypen</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling oppervlakte</i>	<i>Doelstelling kwaliteit</i>
H3130 Zwakgebufferde vennen	-	-	=	=
H3140 Kranswierwateren	--	++	=	=
H3150 Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	-	+	=	=
H6410 Blauwgraslanden	--	+	>	>
H6510_B Glanshaver- en vossenstaartheooilanden (<i>grote vossenstaart</i>)	--	+	>	>
H7140_A Overgangs- en trilvenen (<i>trilvenen</i>)	--	+	>	>
H7140_B Overgangs- en trilvenen (<i>veenmosrietlanden</i>)	-	+	>	>
H7210 Galigaanmoerassen	-	-	=	>
H7230 Kalkmoerassen	--	+	>	>

<i>Soorten</i>	<i>Staat van instandhouding</i>	<i>Relatieve bijdrage</i>	<i>Doelstelling leefgebied</i>	<i>Doelstelling populatie</i>
H1145 Grote modderkruiper	-	+	=	=
H1149 Kleine modderkruiper	+	+	=	=

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitatype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.

¹⁶ Op basis van recente informatie blijkt de soort niet voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied of het gebied kan onvoldoende bijdrage leveren.